

TELEGRAFUL ROMAN.

№ 52.

ANUL IV.

Сібіи 4. Іюліе 1856.

Телеграфъ есе де дое орї не септембръ: Меркзреа шї Сьмъгъта. — Презьмерациъне се фаче дн Сивїи ла еспедїтера фоеї; не афарь ла Ч. Р. поще, кз ванї гата, прїн скрісорї франкате, адресате кьтре еспедїтъръ. — Презїдъ презьмерациъней пентрз Сивїи есте не анъ 7. ф. л. т. к.; сар

не о жьмъгате де анъ 3. ф. л. 30. кр. — Пентрз челелате пьрїї але Трансїванїи шї пентрз провинціеле дїн Монархїї не анъ 8. ф. л. сар не о жьмъгате де анъ 4. ф. л. — Інсерателе се пьтескї кз 4. кр. шїрл кз слове мїчї. Пентрз прїнч. шї церї стрїне не анъ 12 ф. не 1/2 анъ 6 ф. т. к.

Денешъ телеграфїкъ.

* Дъпъ сїурїле челе маї де пре зрѣтъ атжт Маїестатеа Са Дм-пърътеаса кат шї міка архїдъчесъ се афлъ дн чеа маї дорїтъ старе.

О прївїре асзїра сістемеї соларе.

Собреде постръ.

(Днкеїере).

Непъмерате сьнт трзпзрїле лъмешї, кьрора соареле ле е стеа капїталъ шї чептралъ шї їзвор а тоатъ вїаца. Ної пьпъ акъта пз кзпоащем, фъръ зп пзмер фоарте мїк, каре се ппарте дн дозе класе есенціале: дн планете шї комете. Къмкъ планетелор, ротъпеще „стеле ретъчїтоаре“, пзмеле ачеста лї се кзвїне кз деосевїре пзмаї фачъ кз соареле, се vede дїн челе че ам зїс ла дн-ченът: кз адекъ тоате стелеле сьнт рьтъчїтоаре саъ мїшкътоаре. Пьпъ ла афлареа окепълї дн ап. 1608 се кзпощєъ пзмаї 6 планете, адекъ чїпчї де кьпетенїе шї зна латералъ; де атъпчї днкоче с'аъ дн-мълцїт пзмерл лор пьпъ ла 44, адекъ 23 де кьпетенїе шї 21 латерале, дїнтре каре 19 с'аъ дескоперїт дн секълъл ачеста. Планетеле ачестеа ротеск дмпрежърл соареллї дн дръмърї депъртате, лъпгъреде, ка indivizї пеатърпацї зпвл дела алтъл, дар тотъшї дмпрезпацї днтр'о днтреїше вїне рьндзїтъ, армонїкъ, шї дн dїstance, а кьрора леце днкъ пз се кзпощеа дестъл де вїне, пьпъ дн тїмпїї деплїн хотържцї прїн лецеа фїтосълїї астроном Кеплер. Шї ачесте трзпзрї непъмерате дъпъ депъртареа лор де соаре тоате аъ парте де вїнефачереа лзі. Днсъ пзтереа кьлдъреї соареллї не фїекареа дїн планете пз се поате детермїна прїн пзмерї, фїндкъ пз атърпъ пзмаї дела депъртареа планетеї, чї шї дела decїmea, маї кз сеатъ дела авереа знеї атмосфере шї дн касъл дїн зрѣтъ дела патъра шї днълїмеа еї. Дїн гроаспїка депъртаре а лзі Neptun d. e., кареа фаче 621 мїліоане де мїлърї саъ де 30 орї кьт депъртареа пьмъптълї, пз зрмеазъ, кь температура аколо сь фїе де 30 орї 30 маї жос, адекъ сь фїе де 900 орї маї фріг, ка не сьпратъца пьмъптълї, кьт ар тревзї сь фїе, деакъ ар фї тоате дмпрежърїле ка не пьмъптъ.

Сь маї прївїм ла зпеле релациї але соареллї шї але планетеї поастре пьмъптълї! Прекът а тьтърор планетелор, аша шї а пь-мъптълї дръмълнъ е ротънд, чї лъпгъреде. Де ачї зрмеазъ, кь депар-тареа пьмъптълї де соаре пз е totdeazna днтр'зп кїп, кьт ар трев-зї сь фїе, де ар фї дръмъл рьтънд; чї тревзїе сь фїе зп пьнкът маї депъртат, че се кїатъ „Афел“ шї зпвл маї апроане, че се зїче (Перїел), днтре каре депъртареа акът креще, акът скаде. Мъл-дїмеа кьлдъреї, че о прїмеще дела соаре пьмъптъл стънд дн Афел, фїреде е маї мїкъ, ка чеа че дї вїне дн ачелашї респїтп стънд дн Перїел. Дмпрежърареа ачестеа ар авеа днржърїпцъ фоарте таре асзїра релациелор клїматїче, деакъ ар алерга планета прїн атъндоаке пьнктеле кз асеменеа їздеалъ. Дар ачестеа пз е аша. Кьчї дъпъ о леце математїкъ пьмъптъл, кз кьт е маї апроане де Перїел, кз атъта алеаргъ маї таре, аша днкът жьмъгатеа дръмъ-лї кз Перїеллї о їспрвеще кз 7 зїле маї кьрънд ка а Афеллї, шї аша дїферїнда кьлдъреї маї пз се кзпоаще. Пьмъптъл еарна стъ дн Перїел шї аша даръ еарна е маї апроане де соаре, еаръ престе мьлте мїї де апї ва ста вара маї апроане, кареа атъпчї ва фї кз 7 зїле маї мїкъ. —

О скїтбаре маї днсетпнатъ сьфер релациїле клїматїче але пь-мъптълї прїн алтъ дмпрежъраре. Осїа, дн жърл кьреїа се дн-

върте пьмъптъл, пз стъ дн дїрекцїе вертикалъ (облв дн жос) не кьптъл дръмълї сьъ дмпрежърл соареллї, чї костїп. Посїцїа ачестеа плекатъ фаче, де не пьмъптъ е вїне шї фрзмос а вїещїї. Деакъ ар ста осїа пьмъптълї не дръмълачествїа облв дн жос, тоцї оаменїї де не пьмъптъ ар авеа зїоа шї поаптеа престе тот анъл днтр'зп кїп, афаръ де полърї, а кьрора локзїторї ар ведеа соареле тот пзмаї д'авїа деасзїра орїзонълї, адекъ тот пзмаї кьт дн ve-dem пої кьнд ресаре.

Де деосевїреа анътїмпърїлор атъпчеа п'ар пзтеа фї воръбъ. Атъпчї ам авеа тот прїмъваръ; дар ваї! че прїмъваръ! Кьчї дн дърї, прекът е Бьлатъл шї Ромъліа, пз аї ведеа нїчї черашъ нїчї тьр, шї кз атъта маї пзїп стръгърї, ва шї мьлцї арборї пз ар пзтеа креще, шї дн лок де персїчї шї алте поаме делектзоаце п'аї пзтеа кьледе, декът кькъръз де брад; вькателе нїче одагъ 'ар креще, кьчї тем-ператъра зїлеї ар фї пзмаї де 4 1/2 пьпъ ла 9 градърї дъпъ Реотер. Шї аша ар фї дн челе маї мьлте дїнътърї а zoneї поастре чеї мо-дерате, аша днкът пзмаї днтре шї преа пзїп престе тронї с'ар пзте локзї пьмъптъл. Еаръ деакъ дїн контръ плекареа дръмълї пь-мъптълї ар фї маї таре, атъпчеа осїа пьмъптълї ар кьдеа преа апроане де дръмъл лї, атъпчї фрігъл де еарна шї кьлдъра де вара, прекът шї тьрїмеа зїлелор шї а попцїлор ар фї челе маї контраре; де о тречере трептатъ пз ар фї воръбъ, шї вїаца, де ар фї кз пь-тїндъ, ар фї лїпсїгъ де пьлчереа, че о аре аша. Дрентачеа по-сїцїа пьмъптълї фачъ кз дръмъл сьъ, е кьт се поате маї потрївїтъ аша, дн кьт пьмъптенїї сь се поате вькьра де тоате десфътърїле шї фолоаселе соареллї. —

Челе патръ елементе але крещереї.

Де Е. П.

Кзвїптеле фїтосълїї поет цертъл Шїлмер, че ле зїсе пентрз вькьрїа соціалъ; кь патръ елементе стръпс дмпреж-пате формеазъ вїаца шї зїдеск лъмеа аъ валoare шї не кьптъл крещереї. Кь шї аїчї тревзїе сь се дмпрезне патръ еле-менте, ка сь аївъ лькръл спорїї.

Прїн ачесте патръ элементе днделецем: фамїліа, патъра, вїсерїка шї шкоала. — Презьпїндзо ачестеа, ва фї даръ пентрз фїещекаре днвьдъторїї неапърат де лїпсъ, ка дьпсъл сь кзпоаскъ месъра пзтереї ачестора шї сь прїчеапъ вїне, дн че легътъръ стъ шкоала кз челелалте треї. Децї даръ кредем а пз фї де прїсос, ка сь дьт дн зрѣтвареле нїде деслъшїрї маї де апроане

I.

Чеа дїнтъїї крещере а омълї пьрchede дела фамїліе шї маї де апроане дела мьмъ. Їзвїреї мьмешїї се вїне сьпнта дндаторїре а днплїнї пз пзмаї тревзїпцеле фїсїче але прьпкълї челзї днкъ слъбъног, чї аї днтїпърї челе дїнтъїї їдеї шї днкїпвїрї, аї де-щепта шї аї есерчїта лїмба, а да сїмцїреї шї воєї лзі дїрекцїа кзвенїтъ, дн сьършїт аї форма копцїїнда шї аї днвьда сь кзпоа-скъ сьїнцїенїа еї.

Кьт де таре шї де хотърътоаре е днржърїнда ачестеа дїн-тъїї а мьмеї асзїра прьпкълї шї а десволтърї лзі, о поате кз-поаще ачела, каре шїе, кьт де адънк се днтїпъреск їмпресїле челе дїнтъїї але вїещїї, шї маї кз сеатъ а вїещїї копїлърещїї. Їпвл ка ачела ва пзтеа адеверї тьртърїсїреа докзментатъ прїн мїї де есемпле: кь адекъ їпфлзїнда ачестеа а мьмеї ретъне дн челе маї мьлте днтъпльрї зп че хотържторїї не тоатъ вїаца.

Ка дпсз ачеастъ избіре мѣтеаскъ, съ пѣ оіе пѣмаі зн іпстінкт добіточескъ, с'аѣ съ пѣ деценерезе дптр'ѣп егоіст, дптр'о ізбіре де сіне, кареа дп копіл пѣ прівещѣ алт чева, декѣт пѣмаі пре сіне дпсамі ші пріп кареа апоі дп лок де а се ажѣпѣ скопѣл пропѣс, пѣмаі с'ар перде, е неапѣрат де дпсз, ка ачеа съ оіе дпсзледітѣ ші стрѣзѣтѣтѣ де дѣхѣл реліціеі, деспре каре де вѣпѣ сеамѣ къ фіеѣкаре; кареле авѣнд тотдѣсна дпайнтеа окілор ачел пѣпкт де ведере, дпп каре требѣе съ се прівеаскъ кредереа отѣлѣ, адекъ: пѣпктѣл де ведере ал кредіністѣлѣ: пѣ ва аеа дпдоеалъ пічі одатѣ. *) Фоарте віне зіче А. Шолц дптр'о карте д'але сале: „Ізбіреа мѣтеаскъ пѣмаі аколо ті се паре вреднікъ де чпнстпре, знде е сфпндітѣ пріп реліціе. Е о прівеліше, че дпѣвѣкѣрѣ дѣхѣл, кѣнд мѣма кредінеаскъ тіперѣлѣ сѣлет ал прѣпкѣлѣ сѣѣ дп дпвацѣ а зѣбра, адекъ а кѣпоаше пре Дѣмнезеѣ. ворвпндѣтѣ кѣ евлавіе деспре Дѣмнезеѣ ші дѣвѣндѣл кѣ сіне дп вісерікъ, се роагѣ кѣ дѣпсѣл ші пентрѣ дѣпсѣл, дп дпвацѣ, а дпкѣпціѣра рѣл, ші маі віне а мѣрі, декѣт аші віта де Дѣмнезеѣ. О астфеліѣ де избіре мѣтеаскъ аѣ лепѣдат дела сіне тот че е добіточескъ, ші с'аѣ фѣкѣт избіре кѣратѣ, сѣлѣтѣ ші пѣлѣкѣт лѣі Дѣмнезеѣ.“

Еарѣ ка избіреа мѣтеаскъ съ пѣ деценерезе, кѣзпнд дп молѣтате ші лѣсаре дѣпѣ прѣпк, требѣеще спре кредереа ачелѣіа о авторіте, кареа съ демѣнде ші кѣреіа съ і се деа аскѣлтаре некондіціонатѣ, — зік: аскѣлтаре некондіціонатѣ; кѣчї аскѣлтареа прѣчезѣтоаре пѣмаі дпп конвінцереа требѣпщеі сѣѣ а фолосѣлѣ лѣкѣрїлор порѣпчїте, пѣ маі е аскѣлтаре, чї воіпѣцѣ пропріе, ші ла кредереа п'аре лок, пічі прец.

Азторітатеа о аѣлѣ прѣпкѣл маі кѣ сеамѣ дп персоналітатеа гатѣлѣ. Татѣл пѣмаі пѣдпн деспре прѣпк, кѣт деспре тоатѣ фаміліа требѣіе съ поатѣ зіче кѣ дрепѣл: „Деакъ зік ачестѣіа: мерці! мерце, ші челѣіа: віп! ші віне, ші: фѣ ачеаста: ші фаче;“ деакъ вѣі, ка фаміліа съ фіе порокоасѣ, ка статѣл съ доѣвѣдеаскъ четѣдені вреднічі ші вінеде общескъ съ спореаскъ. Дар фѣр де азторітатеа ачеаста, фѣр де реснект ші аскѣлтаре пѣ се поате ащепта пічі зн віне, пічі дп віаѣа фаміліарѣ, пічі дп чеа соціалѣ а статѣлѣ ші а вісерічеі, ва е теамѣ де мѣлте реле. (ва зрѣма).

Монархїа Австріакѣ.

Трансілванїа.

Сївіїѣ 4 Ізліе. Сѣмѣтѣ (дп 30 Ізпїе) пе ла 9 оре дпайнте де амїазѣлї се вестї пріп 21 де пѣшкѣтѣрї де тѣхѣрї локїторїлор дпп ачеастѣ капїталѣ, кѣ Маїестатеа Са Дпмпѣрѣтеаса аѣ пѣскѣт порокоас о архїдѣчесѣ. Нашѣреа сѣѣ дпѣжплат преѣкѣт се сѣіе діпїнеаѣа дѣпѣ 6 1/2 оре. Дѣпѣ амїазѣлї ла 5 оре с'аѣ дпнѣт дп тѣре Вісерічіле де аїчі обїчѣлїтеле рѣгѣчїзнї де мѣлдеміре пентрѣ по-

*) Ізбіреа мѣтеаскъ е стѣлѣл чел маі де фѣрїте ал кредерїі дптемеасѣтѣ пе конвінцереа реліціонарѣ. Знде ачеаста дпсѣеще аколо рѣл се дпрѣдѣчїнеазѣ ші се стрѣлѣпѣт дпп фаміліе дп фаміліе ші дпп ценерадїі дп ценерадїі. Ферїче де ачела, кареле поѣте прїві с'аѣ аші адѣче амїпте де о астфелїѣ де мѣтѣ, кареа л аѣ крескѣт дп сѣмѣлѣ адеѣвѣратѣі реліціі. Зпѣл ка ачела ва фї експерїат дп касѣрїле сѣферпнцелор, але прїтежділор ші але непорочїрїлор, кѣ дп адѣчереа еї амїпте аѣла мѣпгѣре, кѣ дп ореде іспїтелор, і се дпфѣціоша ші ста дпайнтеа лѣі, ка зн дпѣер апѣрѣторїѣ. Амѣдїрїле челе мѣестрїте але батенїлор пѣ пот стрїка ші корѣпѣ пе ачела, кареле аѣ крескѣт сѣѣ дпгрїжіреа зпѣі мѣте, кареа е адѣпк пѣтрѣпсѣ деспре дпсѣпѣтатеа ші сфпндїенїа даторпнцелор мѣтеі кредіне. Дпсѣ мѣтеле челе вѣпѣ се формаѣз пѣмаі пріп кредереа чеа дптемеасѣтѣ пе дпѣвѣдѣтѣра реліціеі. Шї деакъ е адеѣвѣрат ачеа, кѣ дп зіледе поѣстре вѣрѣрїле ші тѣпгѣрїле челе дѣрерѣе деспре рарїтатеа мѣтелор вѣпѣ се тот дпѣлѣдескъ, атѣпчї адеѣвѣратѣа прїчпнѣ а зпор асемеѣеа тѣпгѣрїі пѣ треѣе кѣзѣтѣ а ізреа; чї пѣмаі дп ачеа дппрежѣраре, кѣ кредереа фетелор дп зіледе поѣстре пѣ се басеасѣ пе некѣлїта темелїе а дпѣвѣдѣтѣрїеі реліціеі, пічі се конѣдѣче пе калеа ачеа, каре дѣче ла ферїчіреа вечпїкъ ші времелпїкъ. Шї аша пріп челе маі мѣлте метѣде рафїпате але кредерїі пе фаче пої дпшпне отораторїі цѣпѣлї отенескъ. Легѣтѣрїле фаміліаре се десфпндеазѣ, стїма шї рекѣпосчїпѣа фїаскъ се шерде, вѣртѣтеа кредінеаскъ деценереазѣ дптр'о сїмплѣ пѣртаре, шї спїрїтѣл егоїстїк дпшї дпѣвѣрте кѣ фѣрїе валѣрїле сале дппрежѣрѣл зпор астфелїѣ де корѣвїерї дпсїдїі де апгїрѣ.

Шї деакъ е ачеаста аша, атѣпчї чїне се ва маі дпдоі, кѣ чел маі пѣтерпїк мїжлок дппротїва ачестора е, ка кредереа фетелор съ фїс васѣт пе дпѣвѣдѣтѣра реліціеі, шї ка дѣпселе съ се дпѣведе а ізві маі пѣлѣт пре Дзеѣ декѣт лѣтеа с'аѣ кѣ кѣвїптеле Сѣ. Скрїпѣтѣрї: „Кѣзѣтѣ маі дпѣжїѣ Дпшѣрѣдїа лѣі Дзеѣ шї дрептеаа лѣі; кѣчї челедѣлте се вор адаѣде воѣе.“

рокоаса нашѣре. Ботезѣл архїдѣчесеі сѣѣ сѣѣжршїт Дѣмпїнекъ дѣпѣ амїазѣлї. Ноѣ пѣскѣта архїдѣчесѣ аѣ кѣпѣтѣт дп сѣ. ботез пѣтеле: Гїзела Лѣдовїка, Марїа. Дѣпѣ сѣѣжршїреа церемонїеі ботезѣлї Маїестатеа Са Дпмпѣратѣл аѣ прїмїт гратѣлѣдїїле Статѣлї де кѣрте.

Сївіїѣ 4 Ізліе. Дп Жѣрналѣл „Ост D. Пост“ аѣлѣт зрѣтѣторїї арїкѣл дп прївїпѣа дппрежѣрїї Прїпчїпателор:

Дптре оргanelе Пресеі европене, каре шї дпалѣг гласѣл дп фавоареа дппрежѣрїї Прїпчїпателор Дѣпѣрене, кѣспїнде зн лок дпсѣмпнат шї „Кореспондїпѣа Прѣсїанѣ.“

Ної кѣспїндем ачеаа, кѣнд оарешкарї фѣі прївѣте пѣрчезѣнд, дпптр'ѣп пѣпкт доктрїнарїѣ с'аѣ ідеал, вісѣазѣ деспре дпфїпндареа зпѣі стат теоретїк націонал; ної кѣспїндем ачеаа, кѣнд пресеа парїсїанѣ, дп мїжлокѣл кѣрїа се аѣлѣ вреокѣдѣва ромѣнї францозїдї лѣжндѣсѣ дѣпѣ Полопї (де шї дптре посїдїа спїрїтѣалѣ шї історїкѣ ачестора шї а челора е о деосевїре, ка дптре черїѣ шї пѣмѣпѣт *) сѣсѣдпн о аїтадїе пѣѣлїчїстїкѣ. Дпсѣ пѣ пѣтем кѣспїнде ачеаа, кѣт о фѣае рекѣпоскѣтѣ де орган офїціос, каре е дпдрепѣдїтѣ а репресента інтереселе посїтїве але Прѣсїеі, се аратѣ пе фадѣ пѣртіпїтоаре зпѣі лѣкѣрѣ, дп каре пої пре лѣпгѣ тоате опїптірїле пѣ пѣтем аѣла пічі зн інтерес прѣсїан. Кѣнд ам ведеа пої дп дппрежѣрареа Молдавїеі шї а Ромѣнїеі оарешкаре кѣзпїг пентрѣ Прѣсїа, атѣпчї пічі кѣ пе ар треѣе прїп мїпте а фаче фѣаеі мїнїстерїале вре о імпѣтаре, пентрѣ кѣ дпшї еа остенеалѣ де а рѣспнндї сїмпнатїі пентрѣ дппрежѣраре, шї а грѣпї фапте посїтїве дѣпѣ тендїпдѣле еї челе зпїлатерале.

Ної дпсѣ дптреѣлѣт пре тодї ачеїа, карїі жѣдекѣ фѣрѣ де патїтѣ шї фѣрѣ де пѣртіпїре, кѣ пѣ е пентрѣ націа прѣсїанѣ, шї пентрѣ Стѣлѣпїреа еї тот атѣта, орї кѣ вор фї Прїпчїпателе окѣрѣмїте дѣ зпѣл с'аѣ де дої Домпїторї. Ної кѣспїндем антагонїстѣл (дѣшмѣлїа) шї рївалїтатеа, че се аѣлѣ дптре Прѣсїа шї Австрїа дп тѣте ачеле дппрежѣрѣрї шї релѣдїї, знде е ворѣѣ деспре дпѣлѣдїреа пѣтерїі, а вазеі шї а дпрїзпнцїеі, дпсѣ ла астфелїѣ де дпѣжпплѣрї, знде е ворѣа деспре пачеа шї лїпїшеа дпп лѣзлѣтѣрѣ шї деспре авѣрареа марѣїнїлор амѣндѣспор ачестор Статѣрї, аколо ар треѣзї тотѣшї сѣ дпчетеѣе астфелїѣ де антагонїсте.

Ної Австрїачїі пѣ пѣтем дорї дппрежѣрареа Прїпчїпателор. Ної пічі одатѣ п'ам тѣпѣзїт ачеаста, пентрѣ кѣ мотївеле сѣпѣт астфелїѣ, дпкѣт пѣ се пот аскѣнде. Дпфїпндареа зпѣі Стат, каре спре ѳ се пѣтеа де сіне апѣра дппротїва Рѣсїеі е дпкѣ преа мїк, шї еарѣшї преа таре сїре а се сѣзпѣне тіпп маі дпдѣлѣпгат Порѣдїі, ар кѣзѣна кѣт маі дп гравѣ зн копфлікт, каре маі дпѣжїѣ де тѣте ар атїпѣе пе Австрїа. Некѣрѣмателе валѣрї але іптрѣдїлор шї але партїделор пе ар сїлі, пе дпчетат а ста ла пѣпдѣ, кѣ тѣте кѣ шї пої Австрїачїі токѣма аша авем лїпсѣ де паче, ка шї чеалалѣт Европѣ.

Лѣпгѣ ачесте се маі адаѣгѣ шї ачеаа, кѣ пої дп Ардеал шї дп Бѣковїна авем о дппѣпѣлѣдїе де ромѣнї фѣртѣ дпсѣмпнатѣ, каре фѣрѣ дѣ а пе фѣлї шї лѣзда, пѣтем зіче шї дпѣтѣрї, кѣ се вѣкѣрѣ де піше лецї шї де о старе а дпѣѣдѣтѣжпѣлѣ маі бѣне, декѣт попѣлѣдїа Прїпчїпателор, каре авїа пѣмаі ерї алалѣт ерї се мѣпѣтї де роѣїе. Аїчі віп дпайнте токѣмаі ачеле реладїї, каре се аѣлѣ дптре мареле Дѣкат Посена шї дптре Полонїа. Пѣмаі дпкѣне пічі о дпдоеалѣ, кѣ дпп моментѣл ачела, дп каре Прїпчїпателе ар форма зн Стат, с'ар іпфїпнда о аїтадїе пропѣгандїстїкѣ спре а траѣе пре ромѣнїі австрїачїі дп партеа еї, спре а аїдїа патїпїле шї неодїхпїле, каре пѣлѣп акѣтѣ пічі одатѣ п'аѣ ексїстат, шї а зрїі копѣжѣрѣрї шї комплотѣрї. **)

Статѣл ачеаста поѣ кѣ кѣт ар аеа маі пѣдїпѣ десѣлтаре дпп лѣзлѣтѣрѣ шї кѣлѣтѣрѣ, кѣ кѣт іар фї кѣпѣпнцїеле лѣі дп прївїпѣа

*) Ні се паре кѣ ва фї преа таре D. Аѣктор.!

**) Деакъ сїпгѣр пѣмаі ачеастѣ дппрежѣраре дпсѣфѣлѣ аѣкторѣлї ачестѣі арїкѣлѣ дпгрїжіре, дп прївїпѣа зрѣтѣрїлор непѣлѣкѣте, каре зіче кѣ ле ар траѣе дѣпѣ сіне дппрежѣрареа Прїпчїпателор, атѣпчї л сѣѣтѣпѣ, ка сѣ пѣ шї маі сѣерпте канѣл кѣ астфелїѣ де гѣндѣрї пе дптемеете; чї сѣ шї адѣкѣ амїпте де доѣдїта лѣалїтате шї некѣлїта алїпїре а попѣрѣлї ромѣн кѣтѣрѣ домпїторѣеа касѣ а Австрїеі, пе каре дп апїі треѣдїі о аѣ печетѣлїт кѣ жѣртѣїреа віедїі шї а аверїлор сале, шї сѣ фїе дпкрѣдїпдат кѣ ачеа лѣалїтате шї алїпїре а зпѣі попѣр, кареле аша таре шї ізѣѣше пре домпїторїѣл сѣѣ, пічі одатѣ пѣ се ва кѣлїтї прїп астфелїѣ де еѣпемїпте, деспре каре вісѣазѣ Длѣі.

ептълзи стателор екропене ши експеринцеле дн шинга админи-
стрии органиче, маї търцините, кз атъта и ар фи маї афектоасе
динцеле дн привинца екстиндерии лзи ши поста лзи де а свлени
н кзприндері дн афарь чеа че и липсеше дн лънтръ — съ тъ-
н деспре пзтерникъл вешн, каре ла време вине примитъ се шие
моси де днржрннца, че о аре дн зрта днрждіреї реліціонаре,
кързеа де възпъ сеатъ, нз іар липсі нічі воінца а рекъшгга чеа
ащ пердът.

Ачеаста ар фи посіція поастръ фадъ кз ачеастъ повъ плантъ
вештрігъ. Е кз пзтіндъ кз Франціеї ачеастъ примеждіе е некъ-
свкътъ, пентръ кз Франція е зн Стат консолидат, дн каре део-
вителие попорѣ дн каре е алкътвїт сжнт де мълт контопите. Сїм-
тіїле еї дн привинца концентрїї гръпелор націонале сжнт зн лъ-
н фїреск, ши спре апзтеа еа кзпрінде стареа стателор местете
и липсеше пропріа експериндъ. Днсъ Прзсіа, кареа стъпънеше
сена, нз поате пзпе дн фржтеа дрептълзі екропеан теоріа Ста-
лзі націонал, еа аре дн ачеастъ привиндъ челе маї вї експеринде
ре а ігнора тегеріле днгрїжіторѣ але Австріеї, ши спре а се опзпе
дрептъдїтелор еї интересе дн днтрвзареа ачеаста.

Брашов 28 Ізніе 1856.

Кроника

Свѣтпознзїлзі пзвлік ромжн гр. ресърїтеан дн Брашов пре
к. 185^{5/6}.

Дзпъ че дн зілеле челе дн зртъ а ле лзі Август 1855 ащ
нат днпатрікларіа школаріор ши есаінарѣа зпора днтр'ншії
примїре ши репедїре, ла 2 Септ., Дзмінекъ, се цїнз дн Бісерїка
Нїколае, фадъ кз Професорїи ши кз цїмпазїстїї, Сф. Літзргїе,
сфършітл кърїеа прїн молїтвъ се кїштъ венїреа Дзхлзі Сфжнт,
нз ешїреа дн бісерїкъ с'ащ чїтїт леїїле школастїче дн Сала цїм-
познзїлзі.

Лзні, дн 3 Септемврие, днчепзръ прелекдїзніле, карї, афарь
дзмінечі, де сервзторїле челе марї, ши де ваканціїле — де
птъмънъ прескрїсе, ащ зрмат неконтепїт пълъ ла сфършітл лзі
Ізварїе 1856 кз каре се ши днкеїе кзрзл Семестрлзі І-їх ши
пъ о ваканцъ де 5 зіле хотържте, дн 6 Феврварїе днчепз кзр-
л Сем. ІІ-леа. Цїнерѣа предеперїлор дн ачеста ащ дзрат пълъ
14 Ізніе.

Дзпъ сервзторїле Росалїлор, Марці, дн 17 Ізніе ащ днчепзт
с'ащ контїнзат пълъ дн 23 есаінеїе де промоцізне атжт челе
валї жт ши челе скрїптърїче. Фїніндсе ачестеа, Марці, дн 24
ніе, са цїнзт есаінеїл чел пзвлік кз школарїї Кл. ІV, Меркзрї,
дн 25, кз школарїї Кл. ІІІ, Жої, дн 26, кз школарїї Кл. ІІ,
перї, дн 27, кз школарїї Кл. І. Сжмътъ, дн 28, днпїнте
амїазї с'ащ днтокмїт класїфикаціїле, дзпъ амїазї с'ащ пзрїзат,
дн 29, Дзмінекъ, дзпъ Сф. Літзргїе, пела 11 оаре, дн сала
познзїлзі с'а чїтїт ши с'ащ днпърдїт премїї школарілор еміненції.

С'ащ днскрїс пе ачест ан ск. 185^{5/6} 91 де цїмпазїстїї, дзпъ
націоналітате тоді ромъні, еаръ дзпъ релеѣе 83 гр. ресърїтепї ши
гр. католичї. — Дої ащ репосат дн кзрзл анзлзі. — Ащ днпрат
ккъ 304 фл. м. в.

Дн Кзрзл Сем. І-їх цїмпазїл постръ авз порочїреа де а фї
рчетат де кърѣ Екселенціа Са Епїскопз Андрїї Барон де
Іагъна Інспекторзл свпрет ал школелор ром. де конфесїзнеа
поастръ дн Ардеал. Пе ла днчепзтл Сем. ІІ-леа ачелашї фз
жжжїат кз днсемпътоареа шїре, кз пентръ школеле поастре саз
ензміт пе жжжъ ч. р. локотенїдъ Консіліар школастїк D. Dr.
Авел Васїч, бърват ши кз ледеа, ши кз паціа ал постръ. Кз
честъ оказїе ам фї пзгзт зіче кз вкзрїе, кз ши Domnia Са пе ар фї
зїтат Цїмпазїл поате днкъ токма пе кьнд кзрдеащ есаінеїе,
еакъ дн непорочїре нз ар фї фост ставїлїт дн пат прїптр'о боалъ
еашептатъ. — Нз мълт дзпъ дензміреа де консіліарїщ де шкоале
пентръ шкоалеле поастре гр. ресърїтепѣ а D. Dr. П. Васїч, пе
енї ши Декретл де пзвлічатате дела ч. р. Міністерїщ де кълт ши
днвдъмънт. Дн а доза септемънъ а пьресемїлор, ад. дн 23
Іагїе а. к. ачест декрет са пзвлікат кз соленїтате прїн тоате вї-
перїчїле поастре дн Брашов, кз каре оказїзне се цїнзръ претъ-
пїндїнеа кзвжптърї де кърѣ респектївїї Професорї цїмпазїлзі.

Дн кзрзл ан. ск. с'ащ шъртзрїсїт ши с'ащ кзмінекат де 3 орї
цїмпазїстїї. — Ваканціїле де песте ан саз цїнзт амъсврат порта-
тївелор. — Ферїїле челе марї, дзпъ дорїндъ локал се цїнз Ізліе
ши Август к. п. — Кзрзл де днвдъмънъ пе вїторїл ан ск. 185^{6/7}
ва днчепѣ кз 1 Септемврие. Дн скрїереа днсъ прекум ши есса-
мінарѣа де примїре саз де репедїре ва днчепѣ днкъ дн 28 Ав-
густ к. п. сеї а доза зі дзпъ Сьнтъ Мьрїе. — Такса пе фїтор аре
съ се дензпъ деодатъ кз днскрїереа. Г. М.

Прїнципалеле дела Дзпъре.

Дн „Gazeta de Moldavia“ четїм зрїмътоареїе:

Департаментл дн пзънтръ.

Редакціеа есте пофїтїт а пзвліка Nota Екс. Сале D. Фелд-
марешал Leitenant Konte de Паар, адресатъ дн 15 (27) а кз
рентї лнї, презїдіал 157 ши 158 свз їскълїтл Президент консі-
лілзі Administrativ ши Міністрл тревїлор дн Нзънтръ ал Прїн-
ципаллзі Молдовеї, кз днпъртъшїре деспре десфїндареа командї
K. K. de тръпе, че ащ екзїстат пълъ акъм аїче дн деаръ, ши реке-
марѣ ла Вїена а Екс. Сале.

Мїністръ тревїлор дн Нзънтръ ши кавалер Катарцїз.

Секціеа Ошенеаскъ Nr. 1071.

Іашїї 18 Ізніе 1856.

Нотъ.

Маїестатеа Са Апостолїкъ, преа мїлостївзл шеї Імператор,
ащ вїневоїт а тъ рекѣма ла Вїена, ши тот одатъ а порзпчї дес-
фїндаре командї K. K. de тръпе, че ащ екзїстат пълъ акъм
дн деаръ.

Еї ам чїнсте а днкзпозїїнда пе Екселенціеа Воастръ дес-
пре ачеста, кз адъоцїре, кз чел маї векїї дн ранг D. Ценерал
Маїор Барон де Гапїнц, с'ащ днспърчїнат кз дїрекціеа тревїлор
че ащ фост пълъ акъм де компетїндїеа командї K. K. de тръпе
Дечї тоате респектївїле кореспонденції офїціале, днчепънд де ла
1 Ізліе анзл кзргътрїї (к. п.) сьнт а се адреса спецїал къръ пер-
соана ачестїї D. Ценерал.

Тот-одатъ сокот еї де о пълкътъ даторїе, а ростї чеа маї
дндаторїтоаре а теа мълдъшїре, атът Екс. Воастре, кът ши Днпал-
тлзі Гзверн а Молдовеї дн деовше, пентръ предзїта превенїре ши
репедзне, кз каре с'ащ днделїнїт тоате черерїле фкзкте де мїне
дн фаворзл пе днпедекатеї дн квартїре апровїзїонзрї, ши пзртърї
а тръпелор K. K. de окзпаціе, ши еї пзстрез сїгзра днкредїндаре,
кз ачестъ превенїре съ ва контїнза днкъ дн ачел скзрт тїмп, пе
кът вор маї ръмъне тръпеле K. K. дн деаръ.

Іашїї 27 Ізніе 1856.

(свзскрїс) Паар Фелдмарешал-Леїтант.

— Пе кьнд кътева церї а Езропїеї, сфзрѣ дн їст ан де ано-
малїеа апо-тїмпзрїлор, пе кьнд сечета аменїндъ а стърпї дн Гре-
чїеа реколтеле; кьнд Франція е devastатъ де къръ рвзърсърї де
анъ ши Днгарїеа де грїндїнъ, Деара поастръ се вкзкзр де о тем-
ператзръ порталъ, плоїле ши кълдзра фавореазъ сьмълътзрїле,
ші деакъ еарпа п'ар фї втъмат ачеле де тоампъ, пої ам фї пзгзт
пзтера ачест ан, днтре чеї маї мълношї. Дн асть прївїре, ка деаръ
маї алес аргїколъ, Молдова нз поате декът а фї рекзпоскътоаре
Провїденціеї, пентръ армонїеа че еа днтрїцїне дн механистїл
атмосфѣреї поастре, дар чеа че авет пре жжжъ ачесте а маї дорї,
есте а ведеа реашезатъ армонїеа дн кзцетърїле поастре ши знїреа
дн опїнїле полїтїче, каре формѣазъ квестїеа зілеї, ши каре ера
одїнїоаръ пзтереа ши вьнта Патрїеї.

Історїа ши евенїментеле дн зртъ, днфъдошазъ трїсте ексем-
пле prodъсе де discordїе дн сїнзл фамїлїлор ши а соціетъдїлор,
нічі зн дзштан дн афаръ нз есте дн старе а втъта декът ачест
їнемік днфрїкошат, кареле с'ар днфзрїеа дн мълзпнтаеле поастре.
О епїдъ скзтїтоаре ащ фост днделъртат де дої анї дела пої театръл
резвѣлзлзі, дар орї чїне пе ва ферї де непорочїрїле де зн пзої фелїї,
де нз конкордіа дн опїнїї шїн интересзрї, каре пе поате алъра дн
контра адеменїрїлор цїнтїтоаре а пе зьдърпїчі сперанделе, а сфър-
та реззлтатлзл сфзрїнцелор трекзте, а рвдърїеї поастре, а марѣ-
нїміеї глорїослзі постръ. Свззѣран ши а Августїлор сьї Алїеадї, ши
а пе лїпсі тот одатъ де сїмпатїеа чеа вїе, каре астьзі пі аратъ
тоатъ Езропа?

„Кореспондентеі прѣсіано“ се скріе дін Молдова асѣпра ацітаціеі пентрѣ днпрезпареа амбелор Прінціпатѣрі ромънеціі зрѣтѣтоареле:

„Днпрезпареа Прінціпателор съ фіе дін зі дн зі кзвѣнт де паролъ ал молдовенімор. Дн тоате орашеле маі днсемпате се дн адзлѣрі, ші се скріе протокоале, пѣміте акте націонале. Се деазтеск комітетѣрі ші воіаріі, Преодітеа, статѣл днвѣдѣтореск ші пегздітореск се декіарѣ пе фадѣ пентрѣ днпрезпареа амбелор Прінціпатѣрі. Галаці а доа четате а Молдовеі, пофтеше дн интересл котерцѣлзі съ кз дор днпрезпареа. Фокшаніі а кѣрор жѣтѣтате есте рѣзмѣаскѣ ші жѣтѣтате молдовенеаскѣ се пѣмѣше пѣрзрѣа кз трѣфіе „Четатеа ромънеаскѣ.“ Текзші днкѣ аѣ авѣт адзпареа са де попор, знде са прензпціат днпрезпареа амъндор Прінціпатѣрі съвт зн Прінц стрѣп, ка съпѣзра тѣнтзінцѣ а церей. Мѣдзларіі комітетѣлзі алес аічеа маі дезпззі сънт Колопелѣл D. Фрзпзѣ, ші Професорѣл Г. Нікезсанѣ, амъндой персоналітѣці еміпенте. Ла Ботошаніі прѣкзт ші ла Бѣкѣ днкѣ саѣ днзѣт адзлѣрі, ші саѣ днкѣеат тот кз ачелаш рѣсзлат. Епіскопѣл молдовенеск ші ректорѣл Семінаріѣлзі пентрѣ преоді дін Хзші, провоакѣ днтр'о прѣдікѣ атѣт де сціентіфікѣ, кѣт ші днфокат елоквентѣ, каре а ші ешіт дн Тіпаріѣ съвт тітѣл „Жертѣа пентрѣ днпрезпареа амбелор

Прінціпатѣрі“ тоате класеле попораціеі, ка съ пѣзвѣаскѣ дін то пѣтеріле спре днпрезпареа кз попорѣл фрате, ші Пѣрінтеле Скріван дѣ о врожѣрѣ ла лѣміпѣ, каре рекомѣндѣ днпрезпареа ші пѣмаі днпрезпареа съвт орі че кондіціе. Ачесте фатѣ съвт шіте вор рѣзѣта маі віне поѣтатеа днцііндѣтѣ дін Молдова „Газета віенеѣ.“ „Аічеа пѣ се араѣ сїмпатіа пентрѣ днпрезпареа

Ла ачѣаста шіре дін „Кор. Прѣ.“ фаче Газета поѣт прѣсѣ зрѣтѣтоареа вѣгаре де сеатѣ:

Ноі ам обсерват маі де тѣлте орі, кзт кѣ ші поѣт днпрезпареа Прінціпателор съвт зн кап ні се паре маі амѣсвратѣ тоате планѣрле, пентрѣ кѣ еле атѣнчі фадѣ кз Поарта с'ар амѣт маі днependінт. Ноі днсъ ачі нічі декзт пѣ не кзпоащѣт грѣс діле, каре се днпротівеск ажѣнцереі скопѣлзі ачестѣі, ші трѣсъ декіарѣт дн прівінца поменітелор маі със ацітаціі, кѣ еліне пѣлѣ нічі де кзт. Теоріа деспре воінца попорѣлзі, каре ечѣаста съ іесѣ ла лѣміпѣ, есте дн касѣл ачѣста кз деосевіре бератѣ, кѣчі о парѣ тарѣ а попорѣлзі сїрїтаѣ, деценерат, ші де челе дін тѣіѣ элементе але кѣлѣрѣі, аре пегрешіт пѣціпѣ пѣзіте дн днтрѣвѣрі політїче. Днтрѣрѣа ші днвіереа Бірїчіі ші а фортѣтоареі еі дісціплїне ар абеа съ маі пайнте де тоате дн ведере.

Ф о і л е т о п.

Поезіе.

Мззо е време...

Мззо! е време фѣр' днчетаре
Сѣмі віі акѣта дн ажѣтор:
Кѣчі астѣ датѣ а теа кѣптарѣ
Н'аре съ фіе плїнѣ де атор.
Патїмі кзмплїте вѣд не'тпресоарѣ,
Реле амаре пе некѣжескѣ;
Пе деарѣ реіі вѣд к'о отоарѣ,
С'ар пѣтеа оаре съ пѣ ворѣеск?
Мззо! е време,
Кѣнд деара ѣете,
Кѣнд деара піере,
Сѣ скріѣ кз фїере.

Пе тоді ачѣіа че-ар вреа а фаче
Пе тот Ромънл пепорочїт,
С'ар пѣтеа оаре съ'ї лас дн паче,
Кѣнд вѣд кѣ рѣзл крѣще кзмплїт? (?)
Кѣнд іфамїеа терѣе кз фалѣ
Пѣтѣнд тот лѣкрѣ дн дрѣтѣл сеѣ,
Мїкшорѣтатеа кѣнд стѣ 'н івалѣ,
Атѣнчі съ такѣ кіар гласл теѣ?
Мззо! е време,
Кѣнд деара ѣете,
Кѣнд деара піере,
Сѣ скріѣ кз фїере.

Сѣтѣі де реле, ам вреа съ фїе
Азі орїзонл днсенїпат,
Пе счѣпа лѣтеі о Ромъніе,
Ла тот Ромънл кѣцѣт кѣрат;
Еі вор тїнчїзна, пѣрзшїнареа,
Шї чокоїстѣл днлѣгшїтор,
Скївернісеала шї днпїлареа
Сѣ'шї маі зрѣеѣ трїст кѣрѣл лор!
Мззо! е време,
Кѣнд деара ѣете,
Кѣнд деара піере,
Сѣ скріѣ кз фїере.

Ноі врем о ерѣ маі фѣрїчітѣ,
Пе Ромънл тѣндѣрѣ шї днфѣрѣдіт,
Деара богатѣ, днподобїтѣ

Сѣ се апѣче іар де трѣіт.
Еі вор съ теарѣ кз маі пайнте,
Ор че корѣпдіі ш'ор че дѣрерї;
Орї че реформѣ пѣзма'н кѣвінте,
Шї фѣрїчіреа пѣзма 'н пѣрерї.
Мззо! е време,
Кѣнд деара ѣете,
Кѣнд деара піере,
Сѣ скріѣ кз фїере.

Ноі врем де-акѣта съ лїпсескѣ
Ор-кѣте реле пе-аѣ некѣжїт;
Еі вор тот днкѣ съ пѣскѣеаскѣ
Дн тѣрѣреала че 'їаѣ хрѣніт.
Ноі врем о деарѣ, пѣзмаі зн пѣте,
Пѣзмаі зн соаре, пѣзмаі зн дор;
Еі вор ка зра съ фїе'н лѣте
Шї десвїнареа дн деара лор.
Мззо! е време,
Кѣнд деара ѣете,
Кѣнд деара піере,
Сѣ скріѣ кз фїере.

Мззо! везі віне, акѣт е време
Ка съ рѣспїнѣет грѣле ловїрї:
Кѣчі деара поастрѣ сѣспїнѣ, ѣете
Де а лор дорїнде шї онїптірї.
Фѣ дечі съ піарѣ кзт фѣтѣл піере
Пїгмеїі каре пе пѣкѣжеск,
Апѣрѣ деара де-ор че дѣрере,
Днвіе пеатѣл чел Ромънеск.
Мззо! е време,
Кѣнд деара ѣете,
Кѣнд деара піере,
Сѣ скріѣ кз фїере.

D. Дѣскѣлескѣ.
(дін Стѣоа Дѣлѣрїі).

Цїтаціе Едікталѣ.

Аніка Хорват пѣскѣтѣ дн Беїка ромънеаскѣ Прѣ Гѣргїлзі, пѣрѣсїндзшї де 3 ані пе лецізїтѣл съѣ вѣрѣат Обрѣ Жїга дін Поток де релїціеа гр. рѣсѣр. Прѣтѣра Гѣргїлзі, фѣцінд дн лѣте, се чїтеазѣ фѣціта, ка дн термін де зн ап шї съ се днфѣціошеѣе днпайнте Сказпѣлзі Протопопеск гр. рѣсѣр Трактѣлзі Гѣргїлзі.

Мѣїерѣѣ дн 11 Ізніе 1856.

Стефан Бранѣа.
Протопоп.